Downloaded from UvA-DARE, the institutional repository of the University of Amsterdam (UvA)
http://dare.uva.nl/document/97650

File ID	97650
Filename	Inhoudsopgave

SOURCE (OR PART OF THE FOLLOWING SOURCE):

Type	Dissertation
Title	Dromen van dingen : Oost Duitse fantasieën over de westerse consumptiemaatschappij
Author	M. Veenis
Faculty	Faculty of Social and Behavioural Sciences
Year	2008
Pages	v, 311

FULL BIBLIOGRAPHIC DETAILS:
http://dare.uva.nl/record/268200

Copyright

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other then for strictly personal, individual use.

UvA-DARE is a service provided by the library of the University of Amsterdam (http://dare.uva.nl)

Inhoudsopgave

Voorwoord i

Glossarium iv
Kaart Thüringen in Duitsland v

Inleiding 1
Hooggespannen verwachtingen en *es war nicht alles schlecht damals*
Eerste indrukken: westerse welvaart als troost? 1
Centrale vragen en attenderende kwesties 13
Materiële cultuur een consumptie: theoretische plaatsbepaling 16
Oost Duitsers en de staat 25
Opzet van het boek 34

Hoofdstuk 2 37
1945: een gat – zwijgen en opbouwen als nieuw houvast
Materiële en sociale ruïnes 38
Wisseling van de macht: een strijd om de laatste resten 43
Oost en West Duitsland: parallellen 50
Materieel houvast en Het Grote Niets 53
Zwijgen en opbouwen: schaamtevolle verdringing of gezond wantrouwen? 56
Marshallhulp en de West Duitse staat: geslaagd materieel houvast 60

Hoofdstuk 3 63
Het pact: verzwegen ruïnes als voedingsbodem voor een stralende toekomst
Een herschreven verleden en een nieuwe toekomst 64
Het pact 69
Und der Zukunft zugewand: een materieel betere toekomst tegemoet 74

Hoofdstuk 4 82
Over de materiële realisatie van het pact
Eerste indrukken 84
De staat als leraar: verstandig nadenken over alles wat je ziet 85
Centraal op zoek naar een nieuwe vorm 90
"Véél te modern voor onze mensen!" 96
Ideologie en economie 99
Het land van de *Beuteldeutschen*: altijd in de rij en onderlinge gelijkheid 106
Het pact verbroken? 113

Hoofdstuk 5 116
De Oost Duitse dictatuur
Denken over (totalitaire) dictatuur 119
DDR: totale controle 122
Een moeilijk gesprek en de verstrekkende zeggingskracht van de kleur grijs 129
Het spel en de ironie 136
De staat als verbindend kader 139
De vele gezichten én de onzichtbaarheid van de staatsmacht 143
De *Nische* 145
Warme herinneringen als afweer 148

Hoofdstuk 6 150
Verzwegen verledens
De Stasi 153
Verschillende visies, grappen, enkele sinistere ervaringen en stilte 153
Sinistere ervaringen en *systematische Diskreditierung* 156
Invloed op het bestaan 160
Over de gevaren van Tsjechische campings 162
Op zoek naar patronen: wie *gehörte dazu*? 166
Hoogmoed, spionage-lust en een taboe op méér 169
Een *Nische* nader beschouwd: onmerkbare verwevenheid van staat en inwoners 174
Krabbenstreken 178
Continuïteit van het zwijgen 180
Aanpassing 185

Hoofdstuk 7 189
Het westen als verlossing
Materiële overvloed in het westen 190
'Westerse' goederen: 'natuurlijk', opgepoetst, niet-functioneel en zintuiglijk 195
Het materiële in Oost Duitse identificaties en wederzijdse beeldvorming 202
West Duitsers als het betere zelf 209
Het appèl: harmonie 212
Materieelconsumptieve consensus 215

Hoofdstuk 8 219
De Wende. Een fantasie doorbroken
De *Wende* 220
De vereniging 225
Oost Duitse onvrede 230
Drie redenen voor Oost Duitse somberheid
Eerste reden – een harde economie: bedrog, privatisering en werkloosheid 237
Tweede reden – toegenomen sociale differentiatie 240
Toegenomen differentiatie in onderling contact 242
Toegenomen differentiatie ideologisch geaccepteerd 243
Derde reden – een nieuw bestaan en tweederangs burgers 246
Wat er weg bleef en de blik van de ander 250

Conclusies 255
Collectieve fantasieën, hegemonie, fetisjisme, materiële goederen en de zintuigen
Collectieve fantasieën 256
Succesvolle hegemonie? 265
Fetisjisme? 268
Fantasie en materiële objecten; sensorische kennismaking 270

Appendix 278
Mijn aanpak
Subjectief 278
Overdracht en tegenoverdracht 284
Generaliseren, differentiëren 287
Een collage 290

Geraadpleegde literatuur 293

Geraadpleegde kranten, tijdschriften en archieven 311

Afbeeldingen 312